

Sensorveiledning SOSANT 1050 – høsten 2021

Om emnet:

Kurset SOSANT1050 gir en innføring i den antropologiske forskningsprosessen, fra de grunnleggende metodiske antagelsene forskningen bygger på til selve forskningsprosessen og metodene som benyttes.¹ Både utvikling av problemstillinger, datainnsamlingsmetoder, notatteknikker og selve skriveprosessen blir gjennomgått. Det legges vekt på det særegne ved etnografisk metode, der både observasjoner og samtaler/intervjuer inngår i datainnsamlingen.

Studentene blir introdusert til utfordringene med etnografiske studier som ikke er bundet til sted, samt eksperimentelle former for formidling. Etske problemstillinger og posisjonering i felten tas også opp. I tillegg undervises det i lesning av andres etnografi, særlig i form av monografier. Kurset har en teoretisk og en praktisk komponent, og studentene får opplæring i etnografisk metode og analyse gjennom et minifeltarbeid, som utvikles til en etnografisk tekst.

Emnet har følgende læringsmål:

Kunnskap

- Kunnskap om de viktigste metodene i etnografisk forskning
- Innsikt i forholdet mellom metode og teoriutvikling i antropologi
- Kunnskap om sammenhengen mellom etnografisk metode og antropologiske tekster
- Kjennskap til de viktigste etiske utfordringene og retningslinjene i etnografisk forskning
- Kjennskap til andre måter å formidle etnografisk forskning på enn tekst, som utstillinger og film

Ferdigheter

- Kjennskap til etnografisk metode gjennom praktiske øvelser
- Teknikker for å ta notater fra observasjoner og samtaler, samt å utvikle dem til en etnografisk tekst
- Evne til å identifisere og drøfte etiske problemstillinger knyttet til etnografisk forskning
- Kompetanse til å skrive ut og systematisere etnografiske data

Generell kompetanse

- Utvikle etisk bevissthet knyttet til antropologisk feltarbeid

¹ Den varierende sprogføring og syntaks i dette dokument afspejler det forhold, at emnet høsten 2021 har været undervist af undervisere med henholdsvis dansk og norsk (bokmål).

- Muntlig og skriftlig formidling av innsikter, styrker og svakheter knyttet til deltakende observasjon
- Ha en reflektert holdning til forholdet mellom sosiale prosesser og presentasjon av disse gjennom tekster

Undervisningen høsten 2021:

Undervisningen høsten 2021 har bestått av 5 «live» digitale forelæsningsopptak i Canvas. Studentene har gjennomført et mini-feltarbejde i grupper, og har skrevet en feltrapport på bakgrunn av dette.

Forelæsningsene har i hovedsak fokusert på de viktigste metodene i etnografisk forskning; på sammenhengen mellom etnografisk metode og antropologiske tekster; og på de viktigste etiske utfordringene og retningslinjene i etnografisk forskning. Seminarerne har supplert dette, og har givet studentene mulighet for å trene på muntlig og skriftlig formidling av innsikter, styrker og svakheter knyttet til deltakende observasjon. Mini-feltarbejdet har oppøvet studentenes praktiske ferdigheter med etnografisk metode. Kjennskap til andre måter å formidle etnografisk forskning på enn tekst, som utstillinger og film, har også vært berørt i undervisningen, omend i liten grad.

Eksamen:

Eksamen er en mappeeksamen bestående av to deler:

- Feltrapport på 3000 ord +/- 10 %. Litteraturliste kommer i tillegg. Feltrapporten skrives gruppevis, men leveres individuelt. Vektes 50%.
- To skriftlige oppgaver på 1000 ord +/- 10% per oppgave. Litteraturliste kommer i tillegg. Må skrives med utgangspunkt i pensum. Skrives og leveres individuelt. Vektes 50%.

Nedenfor følger uddypende kommentarer til de to deler av mappeeksamen.

Feltrapporten:

Hvad angår feltrapporten, så betyr «skrives gruppevis, men leveres individuelt», at studentene i første omgang skriver denne rapporten sammen, i feltarbejdsgrupperne og med utgangspunkt i det felles feltarbejde. Denne versjon av rapporten skal presenteres av gruppen i seminarundervisningen. I etterkant av den felles presentasjon har studentene derefter individuelt mulighet for å arbeide videre med / redigere rapporten på egen hånd, frem imot eksamensfristen.

En god feltrapport vil besvare følgende spørsmål på en god måte:

- *Hva ville dere finne ut av?*

For å svare på dette spørsmålet, er det ofte nyttig å ha ett hovedspørsmål som er ganske åpent. Dette kan følges av et sett mer spesifikke underspørsmål, men for en kort feltrapport som denne er det ikke sikkert at det alltid er nødvendig / hensiktsmessig.

- *Hvorfor ville dere finne ut av dette?*

Hvorfor syntes dere at spørsmålet dere stilte dere var nyttig og/eller interessant? Hva håpet dere at spørsmålet deres ville gi dere bedre innsikt i? Hvilke samfunnsforhold?

- *Hvordan gikk dere frem for å finne ut av det?*

Hvor gjorde dere feltarbeid for å få svar på spørsmålene deres? Hvilke metoder brukte dere, og hvorfor var de metodiske fremgangsmåtene dere valgte hensiktsmessige?² Her må hva, hvorfor og hvordan, altså metodiske grep, kobles sammen i en diskusjon, i dialog med pensum.

- *Hva fant dere?*

Fikk dere svar på det dere lurte på? I tilfelle hva var dette – eller fant dere ut av noe annet? Hvis dere ikke klarte å finne svar kan dere diskutere hvorfor det gikk slik.

- *Forhold mellom metodisk fremgangsmåte og funn.*

Reflekter rundt hvorfor dere fant det dere fant. Diskuter dette gjerne ved bruk av pensumlitteratur.

Studenterne er bekendt med disse kriterier for vurdering. De er i tillegg opplyst om, at siden SOSANT 1050 er et metode-emne, så må de metodiske fremgangsmåtene (hva-hvorfor-hvordan) få god plass i oppgaven. Det kreves også, at egne metodiske valg og refleksjoner knyttes til pensum. Det er med andre ord et krav, at pensum brukes aktivt. En meget god eller fremragende feltrapport vil gjøre dette på en overbevisende og reflektert måte.

De skriftlige oppgaver:

Høsten 2021 kunne studenterne velge mellom følgende fem spørsmål, hvoraf to, og kun to, skal besvares:

1. Hva kjennetegner etnografisk feltarbeid? Drøft ved hjelp av konkrete eksempler.
2. “Ethnography ... does not claim to produce an objective or truthful account of reality, but should aim to offer versions of ethnographers’ experiences of reality that are as loyal as possible to the context, negotiations and intersubjectivities through which the knowledge was produced”, skriver Sarah Pink (2009: 3). Hvordan kan etnografer gå frem for å leve opp til dette idealet?
3. Hvordan kan etnografisk kunnskap formidles?
4. Hvilke utfordringer og muligheter har inkludering av mer-enn-mennesker og/eller digitale sfærer når det kommer til etnografisk dataproduksjon?

² Hvis det ikke viste seg å være hensiktsmessig (noe som er helt greit), kunne dere gjort noe annerledes og forventet et annet resultat?

5. Hva kan være etiske utfordringer i et etnografisk feltarbeid? Redegjør og drøft via konkrete etiske utfordringer som kan oppstå.

Ved vurdering af de konkrete besvarelser henvises til den medsendte karakterskala med uddybende forklaring. Vi legger særlig vekt på kvaliteten i de drøftende dele af besvarelserne, samt at pensum brukes aktivt og loyalt. Da oppgavene er relativt korte vil det også være viktig, at studentene viser evne til at disponere og strukturere teksten.

I tillegg knytter vi følgende vejledende kommentarer til de fem konkrete oppgaver:

Ad 1: Det meste av pensum vil være relevant i forbindelse med denne oppgaven, så her bliver det op til studenten å foretage et udvalg. En god besvarelse bør redegøre for og drøfte feltarbeidets klassiske, sentrale elementer, herunder deltagende observasjon, og vil berøre Gupta og Fergusons diskussioner omkring felt og feltarbeid. Men det er også mulig å diskutere aspekter ved feltarbeide som er av nyere dato, slik som digital etnografi, mer-enn-menneskelig etnografi, og så videre. Dette skal drøftes ved hjelp av konkrete eksempler.

Ad 2: Denne oppgave inviterer til en drøfting av konkrete etnografiske metoders og deres bruk i praksis, men også av refleksivitet, positionalitet, (inter)subjektivitet, og eventuelt etikk. Det er mange måder at tilnærme seg denne oppgaven på, og flere tekster på pensum – herunder Pink sin artikkel, som sitatet stammer fra – kan være gode indfaldsvinkler for en slik diskussion.

Ad 3: Etnografisk skriving og formidling har været behandlet både på pensum, og i forelæsninger. I tillegg til at diskutere de praktiske forhold rundt formidling, har vi også diskutert forholdet mellom representasjon og magt, samt ulike etnografiske genrer. Flere kapitler i Maddens bok har fokus på formidling. Det samme har tekstene av Minott, Hastrup, og Humphreys & Watson.

Ad 4: Denne oppgaver inviterer til en diskussion av det digitale og det mer-end-menneskelige i det etnografiske feltarbeide. Sentrale tekster her vil fx være udvalgte kapitler i Madden, Hallet og Barber, Storm-Mathiesen, og Lien og Palsson. En god besvarelse vil kunne diskutere slike etnografiske nyvindinger i lyset av mere klassiske tanker om det etnografiske feltarbeide og / eller menneskelig socialitet.

Ad 5: Etiske utfordringer har været tema for en egen forelæsning, og har desuden været diskutert i seminarerne, også i tilknytning til studenternes eget feltarbeide. Blandt pensumtekstene som tager op etiske utfordringer kan nævnes Bourgois, Goffman, "An Open Letter...", Scheper- Hughes, Madden, Minott, og Schramm. Oppgaven beder eksplisitt om, at det skal drøftes *konkrete* etiske utfordringer, og ikke bare abstrakte og generelle prinsipper for god forskningsetik. En god besvarelse vil da gjøre netop dette, altså bruke konkrete etiske utfordringer som indgang til diskussionen.